

18.02.2016

ΑΛΓΕΒΡΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ: μέρος της Αφηρημένης Άλγεβρας  
Μοντέρνα Άλγεβρα.

Κλασική Άλγεβρα:

- (Al-Khwarizmi (825 μ.Χ)
- Cardano (1545)
- D'Alabert - Gauss (1746-1749)
- Ruffin - Abel (1799-1820)
- Galois - Lagrange - Cauchy [Εισαγωγή της έννοιας της Ομάδας
- Cayley (1843-1845) → Ορισμός ομάδας (Αρχή Αφηρημένης Άλγεβρας)
- Lame (1847) (Διοφ. Εξ.  $x^n + y^n = z^n$ )
- Kummer - Dedekind - Dirichlet
- Hamilton (1843): Τετάρνια του Hamilton.
- (1914): Εισαγωγή της έννοιας του Δακτυλίου
- (1920-1930): Artin - Noether.

Σχέσεις Ισοδυναμίας

1) Αν  $X, Y$  είναι σύνολα, τότε μια σχέση  $R$  από το  $X$  στο  $Y$  είναι ένα υποσύνολο  $R \subseteq X \times Y$ .

Παράδειγμα:  $R = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x^2 + y^2 = 1\} \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow$  Είναι μια σχέση από το  $\mathbb{R}$  στο  $\mathbb{R}$ .

Μια απεικόνιση από το  $X$  στο  $Y$  είναι μια σχέση  $f$  από το  $X$  στο  $Y$ , έτσι ώστε:  $\forall x \in X, \exists! y \in Y: (x, y) \in f$

2

Το μοναδικό στοιχείο  $y \in Y: (x, y) \in f$  συμβολίζεται με  $f(x)$  και τότε θα γράψουμε:  $f: X \rightarrow Y, x \mapsto f(x)$

2) Αν  $X$  είναι ένα σύνολο, τότε μια σχέση  $R$  επί του  $X$  καλείται σχέση ισοδυναμίας επί του  $X \iff$

α)  $\forall x \in X: (x, x) \in R$  (αυτοχάρακτηρή ιδιότητα)

β)  $\forall x, y \in X: (x, y) \in R \Rightarrow (y, x) \in R$  (συμμετρική ιδιότητα)

γ)  $\forall x, y, z \in X: \left. \begin{matrix} (x, y) \in R \\ (y, z) \in R \end{matrix} \right\} \Rightarrow (x, z) \in R$  (μεταβατική ιδιότητα)

• Αν  $R$  είναι μια σχέση (ισοδυναμίας) επί του συνόλου  $X$ , τότε αντί για  $(x, y) \in R$ , θα γράφουμε ισοδύναμα:

$$\boxed{x \sim_R y}$$

Έτσι λοιπόν η σχέση  $R$  είναι σχέση ισοδυναμίας επί του  $X \iff$

α)  $\forall x \in X: x \sim_R x$

β)  $\forall x, y \in X: x \sim_R y \Rightarrow y \sim_R x$

γ)  $\forall x, y, z \in X: \left. \begin{matrix} x \sim_R y \\ y \sim_R z \end{matrix} \right\} \Rightarrow x \sim_R z$

Παράδειγμα: Έστω στο  $\mathbb{R}$  η σχέση:  $\forall x, y \in \mathbb{R}: x \sim_R y \iff x \cdot y > 0$

• Έστω  $R$  μια σχέση ισοδυναμίας επί του συνόλου  $X \neq \emptyset$ . Ορίσουμε μια σχέση  $I_x$  επί του  $X$  ως εξής:

$$\forall x, y \in X: x \sim_{I_x} y \iff x = y$$

Τότε η σχέση  $I_x$  είναι μια σχέση ισοδυναμίας επί του  $X$  και η οποία περιγράφεται ως εξής:

$$I_X = \{(x, x) \in X \times X \mid x \in X\}$$

Αν  $\mathcal{R}$  είναι τυχαία σχέση ισοδυναμίας επί του  $X$  τότε:  
 $I_X \subseteq \mathcal{R}$

Ορίζουμε μια σχέση  $M_X$  επί του  $X$  ως εξής:

$\forall x, y \in X: X \sim_{M_X} Y$  τότε η  $M_X$  είναι μια σχέση ισοδυναμίας επί του  $X$ , η οποία περιγράφεται ως  
 $M_X = X \times X = \{(x, y) \in X \times X \mid \begin{matrix} x \in X \\ y \in X \end{matrix}\}$

Άρα αν  $\mathcal{R}$  τυχαία σχέση ισοδυναμίας επί του  $X$ , τότε:  $I_X \subseteq \mathcal{R} \subseteq M_X$ .

$\forall x \in X$ : η σχέση ισοδυναμίας του  $X$  ως προς την  $\mathcal{R}$ , ορίζεται να είναι το υποσύνολο

$$\begin{aligned} [x]_{\mathcal{R}} &= \{y \in X \mid y \sim_{\mathcal{R}} x\} = \{y \in X \mid (y, x) \in \mathcal{R}\} = \\ &= \{y \in X \mid (x, y) \in \mathcal{R}\} = \{y \in X \mid x \sim_{\mathcal{R}} y\} \end{aligned}$$

• Το σύνολο μηδέν του συνόλου  $X$  ως προς τη βχ. ισοδ.  $\mathcal{R}$ , είναι:  $X/\mathcal{R} = \{[x]_{\mathcal{R}} \subseteq X \mid x \in X\}$

Λήμμα: Έστω  $\mathcal{R}$  μια βχ. ισοδ. επί του  $X$ , και  $x, y \in X$ .

1) Τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα:

- α)  $x \sim_{\mathcal{R}} y$
- β)  $x \in [y]_{\mathcal{R}}$
- γ)  $y \in [x]_{\mathcal{R}}$
- δ)  $[x]_{\mathcal{R}} = [y]_{\mathcal{R}}$

4

2) Είτε οι κλάσεις ισοδυναμίας θα ταυτίζονται, δηλ.  $[x]_R = [y]_R$ , είτε:  $[x]_R \cap [y]_R = \emptyset$ .

Απόδειξη:

1)  $\alpha \Rightarrow \beta$ : Αν  $x \sim_R y$ , τότε:  $x \in [y]_R = \{z \in X \mid z \sim_R y\} = \{z \in X \mid y \sim_R z\}$

$\beta \Rightarrow \gamma$ : Αν  $x \in [y]_R$ , τότε:  $x \sim_R y$  άρα όπως παραπάνω θα έχω  $y \in [x]_R$ .

$\gamma \Rightarrow \delta$ : Έστω ότι  $y \in [x]_R$ , τότε:  $\boxed{x \sim_R y} \text{ (*)}$

Έστω  $z \in [x]_R \Rightarrow z \sim_R x \text{ (**)}$  Από τη μεταβατική ιδιότητα:

$z \sim_R y \Rightarrow z \in [y]_R$ . Άρα  $[x]_R \subseteq [y]_R$

Αν  $z \in [y]_R \Rightarrow z \sim_R y$ . Όμως  $x \sim_R y \Rightarrow y \sim_R x \Rightarrow$

$\Rightarrow z \sim_R x \Rightarrow z \in [x]_R \Rightarrow [y]_R \subseteq [x]_R$ . Άρα ίσχύει το  $\delta$

$\delta \Rightarrow \alpha$  Έστω  $[x]_R = [y]_R$ . Τότε  $x \in [x]_R = [y]_R$

$\Rightarrow x \sim_R y$ .